

(1991)

19 Απριλίου, 19891

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΟΛΓΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ,

Αιτήτριες,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 463/90).

Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Προσβαλλόμενες Πράξεις — Παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας — Είναι εκτελεστική και μπορεί ως εκ τούτου να προσβληθεί με προσφυγή μόνον εφόσον επιβάλλεται από το νόμο η παραλειπόμενη ενέργεια.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Συλλογική σύμβαση ή άλλη συμφωνία μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και συντεχνίας δημοσίων υπαλλήλων δεν μεταβάλλει αφεαυτής τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων του δημοσίου. 5

Με την προσφυγή αυτή επιδιώχθηκε από τις αιτήτριες η ακύρωση: 10

(α) της παράλειψης του Υπουργείου Παιδείας να παράσχει και σε αυτές τις προσαυξήσεις που συμφωνήθηκαν την 1.9.86 μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και της συντεχνίας των δασκάλων, ΠΟΕΔ, αναδρομικά από την ημέρα σύναψης της συμφωνίας, και

(β) της απόφασης του Υπουργείου Παιδείας με την οποία αρνήθηκε να καταβάλει αναδρομικά από την 1.9.86 τις προσαυξήσεις που συμφωνήθηκαν σε ειδικότερη συμφωνία του Υπουργείου με την ΠΟΕΔ την 20.7.89 η οποία τις αφορούσε. 15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 20

(1) Αναφορικά με την πρώτη αιτούμενη θεραπεία αυτή είναι έκδηλα ανεδαφική. Η παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας είναι εκτελεστική μόνον εφόσον η παραλειπόμενη ενέργεια επιβάλλεται από το

νόμο, οπότε η συνέχισή της αποστρεφεί διαδοχικά για όσο χρόνο διαρκεί τον πολίτη των δικαιωμάτων που του παρέχει ο νόμος. Η κρίσιμη όμως συμφωνία της 1.9.1986 δεν αποτελεί νομοθετικό ή κανονιστικό μέτρο ούτε στην υλοποίησή της μεσολάβησε οποιαδήποτε κανονιστική διοικητική πράξη. Άρα στην απουσία νομικής υποχρέωσης επιβαλλόμενης από το νόμο για την παροχή των προσουξήσεων το πρώτο αίτημα των αιτητριών καταπίπτει στο κενό.

(2) Αναφορικά με την δεύτερη αιτούμενη θεραπεία αυτή είναι απαράδεκτη. Η συλλογική σύμβαση ή άλλη συμφωνία μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και συντεχνίας δημοσίων υπαλλήλων δεν μεταβάλλει αφεαυτής τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων του δημοσίου. Η κρίσιμη συμφωνία του 1989 που αφορούσε τις αιτήσεις απλώς προσέθετε το δίπλωμα της νομικής, δίπλωμα όχι σχετικό με την εκπαίδευση, όπως απαιτούσε η αρχική συμφωνία του 1986, στον κατάλογο των προσόντων για την παροχή των σχετικών προσουξήσεων χωρίς όμως να επιφέρει οποιαδήποτε αλλοίωση στους όρους υπηρεσίας των αιτητριών ή να στοιχειοθετεί οποιοδήποτε δικαίωμα για την παροχή των ευεργετημάτων τα οποία δικαιούται κάθε διεκδίκηση των αιτητριών για προσουξήσεις θεμελιώνεται αποκλειστικά στη δεύτερη αυτή συμφωνία του 1989 και μπορεί να προβληθεί μόνο μετά την συνομολόγησή της.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Costea v. Republic (1983) 3 C.L.R. 115.

Παγκύπρια Οργάνωση Ελληνίδων Νηπιαγωγών (Π.Ε.Ε.Ν.) και άλλοι ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 248/88, ημερ. 5.6.89).

Προδρόμου και άλλοι ν. Δημοκρατίας (Α.Ε. 725, ημερ. 31.7.90).

Χριστοδουλίδης και άλλοι ν. Δημοκρατίας (Α.Ε. 448, ημερ. 15.11.90).

Kontemniotis v. C.B.C. (1982) 3 C.L.R. 1027.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της άρνησης του Υπουργείου Παιδείας να παραχωρήσει στις αιτήτριες δύο προσουξήσεις βάσει της συμφωνίας με την οποία οι εν υπηρεσία πτυχιούχοι, με δίπλωμα σχετικό με την εκπαίδευση θα επαιφναν δύο προσουξήσεις.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τις αιτήτριες.

Ε. Λοιζίδου (Κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Πικής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

5

ΠΙΚΗΣ, Δ: Οι αιτήτριες υπηρετούν ως δασκάλες στη δημοτική εκπαίδευση και είναι πτυχιούχοι της νομικής. Το 1986 συμφωνήθηκε μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας αφενός, και της συντεχνίας των δασκάλων αφετέρου, όπως παραχωρηθούν δυο προσαυξήσεις "στους εν υπηρεσία πτυχιούχους δασκάλους, με δίπλωμα σχετικό με την εκπαίδευση". Οι προσαυξήσεις συμφωνήθηκαν να παραχωρηθούν από 1/9/1986. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 29/12/86 επικυρώθηκε η συμφωνία και εξουσιοδοτήθηκαν τα αρμόδια Υπουργεία, το Υπουργείο Οικονομικών και Παιδείας, όπως προβούν στη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων για την υλοποίηση της συμφωνίας. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δε μεταβάλλει αφεαυτής το χαρακτήρα και νομικές συνέπειες της συμφωνίας. Ότι εξασφαλίζει είναι την κύρωση της συμφωνίας από το αρμόδιο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο. Η αναμόρφωση του πλαισίου υπηρεσίας των λειτουργών του δημοσίου μπορεί να επιτευχθεί μόνο με νομοθετικά ή κανονιστικά μέτρα ανάλογα με την περίπτωση. Προφανώς το Υπουργείο Παιδείας προέβη στην υλοποίηση της συμφωνίας του 1986 χωρίς την παρέμβαση οποιασδήποτε κανονιστικής διοικητικής πράξης. Προκύπτει ότι βάσει των συμφωνηθέντων καταβλήθηκαν στην προβλεπόμενη τάξη προσοντούχων οι συμφωνηθείσες προσαυξήσεις.

10

15

20

25

30

Το αίτημα των αιτητριών για την παροχή προσαυξήσεων απορρίφθηκε για το λόγο ότι το δίπλωμά τους δεν ήταν σχετικό με την εκπαίδευση. Η απόφαση ήταν εύλογη και ουσιαστικά αναπόφευκτη. Το δίπλωμα της νομικής σχετίζεται κατά κύριο λόγο με την άσκηση της δικηγορίας και όχι με την εκπαίδευση στα δημοτικά σχολεία. Με την υποστήριξη και της συντεχνίας τους οι αιτήτριες εξέτασαν

35

5 την 20/7/89 την αναγνώριση και του πτυχίου της νομικής για την παροχή προσαυξήσεων στη μισθοδοσία των δασκάλων. Η συμφωνία επιτεύχθη με την μεσολάβηση του Προέδρου της Βουλής και περιέχεται σε κοινή ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας και της ΠΟΕΔ. Η σχετική παράγραφος της συμφωνίας προβλέπει: "Αναγνώριση πτυχίων Νομικής για σκοπούς συμφωνίας του 1986. Έχει γίνει αποδεκτό το αίτημα και θα προωθηθεί το συντομότερο δυνατό". Της συμφωνίας δεν επακολούθησε οποιαδήποτε νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Η αρμόδια αρχή άρχισε όμως να καταβάλλει από 17/11/1989 τις συμφωνηθείσες αυξήσεις στις αιτήσεις. Το παράπονο των αιτητριών είναι ότι οι προσαυξήσεις που τους έχουν παρασχεθεί δεν έχουν παραχωρηθεί αναδρομικά. Με έρευσμα αυτήν την άρνηση ή παράλειψη, οι αιτήτριες επιδιώκουν δύο ξεχωριστές θεραπείες:-

20 (α) Ακύρωση της παράλειψης του Υπουργείου Παιδείας να παράσχει αναδρομικά τις προσαυξήσεις που συμφωνήθηκαν από της ημέρας σύναψης της αρχικής συμφωνίας, δηλαδή από 1/9/86, και

(β) Ακύρωση της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία αρνήθηκαν να καταβάλουν στις αιτήτριες αναδρομικά τις συμφωνηθείσες την 20/7/89 προσαυξήσεις.

25 Η πρώτη θεραπεία αποβλέπει στην ακύρωση παράλειψης η οποία εξ αντικειμένου συνεχίζεται από 1/9/86 και συνεπώς μπορεί να προσβληθεί οποτεδήποτε, ενώ η δεύτερη σκοπεί στην ακύρωση απόφασης με την οποία οι καθ' ων η αίτηση αρνήθηκαν την παραχώρηση των συμφωνηθεισών αυξήσεων αναδρομικά. Η πρώτη θεραπεία είναι έκδηλα ανεδαφική. Παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας είναι εκτελεστή μόνον εφόσον επιβάλλεται από το νόμο, οπότε η συνέχισή της αποστερεί διαδοχικά για όσο χρόνο διαρκεί τον πολίτη των δικαιωμάτων που του πα-

ρέχει ο νόμος* Στην απουσία νομικής υποχρέωσης επιβαλλόμενης από το νόμο, για την παροχή των προσαυξήσεων το πρώτο αίτημα των αιτητριών καταπίπτει στο κενό. Η απόφαση με την οποία απορρίφθηκε το αρχικό αίτημα για την παροχή προσαυξήσεων δεν έχει προσβληθεί. 5
Η δεύτερη θεραπεία αποβλέπει στην ακύρωση της απόφασης του Υπουργείου Παιδείας με την οποία αρνήθηκαν την παροχή αναδρομικών προσαυξήσεων στις αιτήτριες μετά τη συμφωνία της 20/7/89. Η πρώτη διαπίστωση είναι 10
ότι συλλογική σύμβαση ή άλλη συμφωνία μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και συντεχνίας δημοσίων υπαλλήλων δε μεταβάλλει αφεαυτής τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων του δημοσίου - *Kontemeniotis v. C.B.C.***.

Η συμφωνία του 1989 δεν επέφερε αφεαυτής οποιαδήποτε αλλοίωση στους όρους υπηρεσίας των αιτητριών και 15
δεν είχε στοιχειοθετηθεί κανένα δικαίωμα για την παροχή των ευεργετημάτων τα οποία διεκδικούνται. Εξάλλου η συμφωνία δεν απέβλεπε στην αναδρομική τροποποίηση των σχετικών όρων της συμφωνίας του 1986. Ό,τι είχε εισάξει ήταν η προσθήκη του διπλώματος της νομικής στον 20
κατάλογο των προσόντων για την παροχή των σχετικών προσαυξήσεων με αφετηρία την ημερομηνία σύναψής τους με βάση την μελλοντική προοπτική. Το δίπλωμα της νομικής επαναλαμβάνουμε δεν ήταν στο πλαίσιο της δημοτικής εκπαίδευσης "δίπλωμα σχετικό με την εκπαίδευση". 25
Κάθε διεκδίκηση των αιτητριών για προσαυξήσεις θεμελιώνεται αποκλειστικά στην συμφωνία της 20/7/89 και θα μπορούσε να παραχωρηθεί μόνον μετά τη συνομολόγησή της.

30

* (Βλ. μεταξύ άλλων *COSTEA v. THE REPUBLIC* (1983) 3 C.L.R., 115, ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ (Π.Ο.Ε.Ν.) & ΑΛΛΟΙ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Προσφυγή 248/88, αποφασίστηκε στις 5/6/89, ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ & ΑΛΛΟΙ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Α.Ε. 725, αποφασίστηκε στις 31/7/90 και ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ν. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Α.Ε. 448, αποφασίστηκε στις 15/11/90. 35

** (1982) 3 C.L.R. 1027.

Για όλους τους πτώ πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται.

Δικαστήριο προς κα. Λοιζίδου: Εγείρετε αξίωση για τα έξοδά σας;

5 κα. Λοιζίδου: Αφήνω το θέμα στο Δικαστήριο.

10 *Δικαστήριο:* Όλα τα σχετικά γεγονότα ήταν γνωστά στις αιτήσεις πριν την υποβολή της προσφυγής και κατ' επέκταση το αβάσιμο της προσφυγής. Γι' αυτό δικαιολογείται η επιδίκαση εξόδων των καθ' ων η αίτηση εις βάρος των αιτητριών τα οποία και διατάσσονται να καταβάλουν.

Προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.